

SZÉKELY HIRLAP

politikai s vegyes tartalmu közlöny.

KIADÓ-HIVATAL:
Az ev. ref. főiskola nyomdájában.

SZERKESZTŐI SZÁLLÁS:
TELEKI-KÖNYVTÁR.

Hirdetési ár: Minden 100 vagy kevesebb szóért egyszeri beiktatásért 1 frt és minden beiktatásért külön 30 kr. o. é. bélyegdíj. — Harom hasábos nyilttéri sorért 20 kr. o. é.

Hirdetéseket elfogad: helyben a kiadó-hivatal.
Pesten, Zeisler M. hirdetést közvetítő intézete, Királyutca 60-ik sz.,
és J. Haasenstain és Vogler Bécsben (Neu-Markt 14. sz.)

Megjelenik e lap
minden szerdán és szombaton reggel

NAGY FÉLÉVEN.

ELŐFIZETÉSI ÁR

Negyedévre 1 frt.
Félévre 2 „

Nyilatkozat.

„És még is mozog.“ Szemben azon hirrel, melynek hullámgyűrűi ép most rezegnek végig a lapokon, s mely a „Székely Hirlap“ január elsején történendő megszűnéséről beszél, kijelentjük, hogy: az egész hir merőben alaptalan. Nem csak, de ép abban szorgoskodunk, hogy vesztett munka-erőnket ujjakkal pótolva, lapunk küljét nagyobbá, beljét pedig tartalmasabbá tehessük; hogy oly lapot adhassunk t. előfizetőink kezébe, mely ha első sorban vidékünk érdekeit igyekezik is képviselni, de az ország és világ állása felől sem hagy homályban. Hogy miként véljük e célt elérhetőnek, s általában, hogy micsoda változtatásokat láttunk czélszerűnek lapunkon, és lapunkban, hogy t. olvasóinknak egy vidéki laphoz kötött jogos igényeit kielégíthessük, közelebbi számunkkal szétküldendő programunkban elmondjuk. Vélünk született hajlomunknál fogva, melyet viszonyaink csak erősítettek, és a jó békeség iránt való szeretetből sok szivességet megteszünk ellenségeinkkel szemben, kisebb jogainkból áldozatokat is hozunk; de lemondani magunkról, meghalni kedvükért: igen tulzott rezignáció lenne. Élünk tehát tovább, s nem alaptalan azon hiedelmünk, hogy virágozni is fogunk,

a Szerkesztőség.

Pest, decz. 15.

(z) Élénk tevékenység közt folynak napjaink. Legtöbb gondot a kül-, legtöbb munkát a belpolitika ad. Néha azonban a művészetnek, vagy pláne a tudománynak is szakaszthatunk, kicsinyke kis időt. Közelebből a zenekedvelők 30 év óta fenálló pesti egylete tartá meg első diszhangversenyét, ujonan épített pompás csarnokában. A magyar zenevilág kitünőségei közt ott volt Liszt is „hirhedett zenésze a világnak.“ Az akadémia közelebbi ülésén Jókai tartotta székfoglalását egy beszélylyel, Tudományos akadémia és beszély. Vajon mit mond erre a magyar birodalom „leghosszabb írója,“ jó Brassai bácsi? A külpolitikát illetőleg, Beustnek na-

gyon meggyült a baja azon viszonzulásra nézve, melyet Pétervárra kell küldenie. A mint a dolgok állanak a kongresszus nagyhihetőséggel összeül. De hogy a keleti csomót, a szerződések értelmében sikerüljön megoldania, alig hisszük. Aztán quid tunc? „És a jövődönnek sivatag homályát bizd az istenségnek vezető kezére, s élj az idővel.“

Örömmel jegyezzük fel, hogy ezt az illetők igyekeznek is megtenni. Erre mutat azon interpelláció, melyet a magyar delegáció hadügyi bizottsága, a hadügyminiszterhez intézett, aziránt: hogy a közös hadsereg mennyire lett harczképessé az eddig történt költségek után, vagy mennyire leend azzá az újból igényelték által? Ezen interpellációra a közös hadügyminiszter megbízottja Benedek Sándor tbk, a magyar delegáció 13-iki ülésében válaszolt. Válasza nem terjed ki ugyan a részletekre, minthogy ezeket egy kisebb bizottmány előtt akarja elmondani. Között adataiból harczképességünket így állítja össze a „Reform.“

„Emberünk van összesen 1.052,376; ezek számára hátultöltő fegyverünk csak 1.037,007 és most van megrendelve tartalékul még 150 ezer Wörndl-fegyver. A vonat szereink már csak 12 hadtestnek, tehát két, körülbelül 250 ezer emberből álló hadseregnek (és hozzá két főhadi szállásnak) felszerelésére vannak; a műszaki és utász-csapatok a jelentés szerint annyira-mennyire sikra állhatnának; az egészségügyi csapatok új műszerekkel ellátva, a tábori kórházak körülbelül 22 ezer sebesültet vehetnének föl, a mennyit épen egy közepszerű csata szolgáltatna. Az élelmiszerről a jelentésből nem sokat tudunk meg; a ruházatról és tábori felszerelésről még kevesebbet, legfőlebb annyit, hogy azon 1 millió emberből, a melyet már a fegyverek hiánya redukál némileg, egy millió alul, mert az utolsó darab fegyverig nem lehet mindent kiosztani, a vonatszerek hiánya azután redukál vagy öt-hatszáz ezerre, végre az élelmezési szervezet hiányossága miatt, valamint a ruházati és tábori felszerelés hiánya miatt alig marad 3—4 százezer; és az expozé után még csak azt sem tudjuk, hogy ezen számot is három hét, vagy három hónap alatt vagyunk-e képesek az ország határára csatakeszen kiállítani. Ez, ismétljük, kombináció, és pedig elég kedvezőtlen kombináció, a mely azonban csak a hadügyminiszter által meg nem adott positiv képet akarja helyettesíteni, de épen nem akar vád is lenni ellene.“

Egy másik, annál is inkább neveze-

tes mozzanat, mert csupán minket illet, Kerkápoly miniszternek a magyar delegáció hadügyi bizottságában tett előterjesztése háztartásunkhoz. Ebben azt adja elő, hogy miként véli fedezhetni a jövő évi közös kiadásokat. Mint a „P. Ll.“ részletezi, ezek következők lennének: a hadügyminiszteri rendkívüli szükséglet, mely részint a multa vonatkozik, és ez az 1868. 69 és 70-iki póthitel. Eztet a miniszter, mely 8 millió frtra megy, azon felesleggel gondolja fedezhetni, mely pénzügyünknel eddig évről évre mutatkozott. A mi a jövőt illeti, ez a jövő évi rendkívüli szükséglet, mely 31 millióból állván, Magyarországra eső része 9 millió. E célra a jövő évi költségvetésben, már is 12 millió van reserválva, maradna tehát 25 millió. Ebből 5 milliót fedez a pénzverdékben levő nemes ércz. A megmaradott 20 millióból, 15-töt kincstári jegyek által gondol fedezhetni, melyeknek kibocsátására ez összeg erejéig már fölhatalmazva van. A még fenmaradó 5 milliót szintén fedezhetni véli, csakhogy a mikéntet még nem terjesztette elő.

Ennélfogva a közösen kötendő kölcsönről még eddig nincs szó, valamint szükség sincsen arra. Kivánjuk: ne is legyen mostanság.

Düriüczkölő.

Várvavártuk a „Magyar Polgár“ előfizetési fölhívását. Vajon minő humbuggal fog olvasóink beállni? kérdeztük magunkban. Azon hitben voltunk: hogy az élelmes szerkesztő Sári Lászlónak ismét egy levelét fogja előre bocsátani, melyben az érdekes tanár azon iadokból: hogy a szabadság szavait jobb napjában kétszer, mint csak egyszer hangoztatni: azt fogja ajánlani, hogy bővítse meg lapját esti kiadással is. Ez most elmaradt, az előfizetési fölhívásból, azonban nincs minden humbug nélkül; azt mondja ugyanis: hogy „egyedül a „M. P.“ foglal el minden irányban független állást társai között.“ Mi azt kérjük: lehet-e független az a lap, melyre Tisza Lászlónak — mint ezt egy régebbi vezércikkében maga kijelentette volt, s mi maig sincs desavouálva — oly nagy befolyása van? Független-e az a lap, mely a pesti baloldali sojtónak minden grimace-ait után produkálja. Ha Pesten azt kiáltják **vemhes**, a „M. P.“ is utána suttozja **vemhes**.

* * *

Hanem az új „erdélyi muzeum“ eszméjét szerencsésnek tartjuk. A „M. P.“ ebben Döbren-

tei példája után indul. Bizony ideje volt, hogy azok a „magyar polgárok“ okosabb embernek is járjanak nyomában, mint a minő Tisza L., Irányi Dániel, Madarász József stb. stb.

* * *

Mihály g. Az az új erdélyi-muzeum eszméje szép is jó is téns uer, de meglátja, hogy ennek is meg lesz a maga bogara.

Teins ur. Kár oly üdvös vállalatot előre gyanusítani M. g.

M. g. Onnan mondok téns uer, mert ottan látom Otto Hermann, a ki csak olyan helyeken szokott megjelenni, a hol van — bogár

* * *

Láttuk „Erdély“t is pólájában, erőteljes sok reményre jogosító esecsemőnek látszik. Ha az írók beváltják a szerkesztőnek adott szavukat, szerkesztő is beváltandja az olvasó közönségnek tett ígéreteit. Mi szívünkben kívánjuk: nagyot nőjön; daczára annak, hogy nem lehetünk igen kedvezően beírva gráciás könyvében. Azt gyógyögi rólunk hogy mi csak egy kis körnek vagyunk organumai. Hát a Deák-párt, melynek érdekeit szolgáljuk, előtte kicsiny kör? Ama másik gyógyögését: hogy „szabad szájuak“ vagyunk, nem vesszük zokon. Kinek jutna eszébe aprehandalni, ha a csecsemő reingő bölcsőjéből feléje öltögeti ártatlan nyelvecskáját! Jelen esetben látva a nagy bizalmat, melylyel e hideg világba lépik, A r a n y e pár verse jut eszünkbe: „Szép szívárványt, barna felhőn Nézte ábrándos fiu“ stb.

— **Országgyűlés.** A képviselőház f. hó 14-ki ülésén, néhány kérvény és interpelláció lejárata után, bizottsági jelentések voltak napi rendben. Előbb a pénzügyi bizottság adta be jelentését, a közlekedési miniszternek a buda-pesti dunarész szabályozását illető előterjesztésére; hasonlólag beadta Wahrmann Mór is ugyan e

TÁRCZA.

A lét küzdelme a természetben.

Eléadta Elekes Károly ev. ref. tanár a m. vásárhelyi jótekonny nőegylet által rendezett felolvasások elsején, nov. 30-ikán.

(Folytatás.)

Azon kis bogarak legnagyobb része, a melyek a növények zöld levelén élnek, zöld színű. A puszták lakói, az oroszlanok, a pusztai rókák, többnyire sárga vagy sárgásbarna színűek, a milyen t. i. a puszták homokja. Az örökös jég és hó között élő jeges medve fehér színű. A pillangók és kolibrik, a melyek a napfénytől ragyogó tarka virágokon repdesnek, fénylő tarka színűek. Darwin ezt egyszerűen az által magyarázza meg, hogy ez állatoknak lakhelyükkel egyenlő színe rájuk nézve a lét küzdelmében a legnagyobb haszonnal van. Mert, ha ez állatok ragadozók: sokkal észrevétlenebbül közeledhetnek zsákmányaikhoz, mint, ha bármi kis részben kirívó színűek volna —, ha nem ragadozók: sokkal könnyebben elmenekülhetnek üldözőik elől. Ha tehát kezdetben valamelyik ilyen állatfajban más színűek is voltak, az egészből azok élhettek meg leginkább, a melyeknek környezetükkel legtalálhatóbb színű volt.

Ennél még sokkal nevezetesebb a természetes nemesedésnek azon módja, a melyet Darwin nemi kiválasztásnak nevez.

Ugyanazon állatfajban a két nem nagyon különbözhet egymástól. Tudjuk, hogy a vadkanak agyara, a himszarvasnak ágbogas szarva, a kakasnak farkantyuja és taréja, és a himoroszlánnak sörénye van, s hogy e tulajdonságok nőikben hiányzanak.

A legtöbb állatnál a két nembeli egyének száma egyenlőtlen, s a hímek a nőneműek birhatásáért a legtöbb harcot folytatják egymással. Ismeretes dolog, hogy mily tüzzel foly e harc éppen a nagyobb és a soknejűségben élő állatok között. Két kakas meg nem él egy udvaron. A himszarvasok a legveszélyesebb harcot

tárgyra vonatkozó külön véleményét. Ezután a központi bizottság jelentése nyújtott be, a Pest északkeleti részén nyitandó sugárut költségeinek miként fedezése tárgyában. A jelentések kinyomtatása elhatározottatott. Végül az ülésnek az ünnepek miatti felfüggesztése került tárgyalás alá. Erre nézve, miniszterelnöki felvilágosítás folytán, abban történt megállapodás: hogy a pénzügyi törvények még az ünnepek előtt tárgyalandók, s azoknak szentesítése is bevárando, azután a háztól függ a fölött határozni, hogy üléseit mennyi időre kívánja felfüggeszteni.

Ugyan e napon a főrendiház is tartott ülést. Napi rendben voltak a cukor-, bor- és husfogyasztási adóról, a közadók behajtása és biztosításáról, a pénzügyi t.-székek ideigleues fentartásáról, a bélyeg és illetékek érvényének meghosszabbításáról és ház közközségről Horvát- és Szlávon országban szóló törvényjavaslatok. Mindezek, kevés észrevétel után, a képviselőház szövegezése szerint elfogadtattak.

KÜLFÖLD.

„Köd előttem, köd utánam.“ A loirei francia sereg eltűnt, nem kapják sehol a németek és ez már másodszor történik. Vajjon hatalmas csatatanással ad ismét életjelt magáról; vajjon előtűnik-e ismét, mint a buvó patak, vagy homokban vesz el mint a pusztai folyam? Nincs kétség benne, hogy a loirei két hadsereg, újra szervezeten, nem sokára ismét hallat magáról, a mint a pillanatot elérkezettnek találja.

Mig a loirei harcmezőre, ilyen formán est borult; az északi csatatér érdekes hajrának vált színterévé. Faidherbe tábornok, kinek sergét, mint a következők mutatja Manteuffel Amiens mellett, nem csak, hogy szét nem „morzsolta“, de még feltartoztatnia sem volt képes, egyenesen Párisnak tart. Most Mantennel Dieppet oda hagyva, nyakra főre siet, hogy elébe kerülhessen, a kit ismét egy másik 30,000-ből álló

francia sereg üldöz Moignard tábornok vezetése alatt.

Páris, ez idő szerint a hadi események súlypontja, vár és készül. Közelebb, nagy hihetőséggel ismét beleszól, lövegei és hősvédői által a hadi események intézésébe. Élelmiszerekkel, a mint látszik, még mindig el van látva; erre nézve az „Etoile belge“ így ír:

„... A decz. 2-ki ütközetnek egyik legborzasztóbb s egyuttal legbizarrabb epizodja volt a következő:

„Egy porosz lovassági hadtest, mely 3500 — 4009 uhlánusból, lándzsásból és chasseur-ből állt, egy francia gyalog hadoszlop ellen rohant. Rögtön 12 mitrailleuse lepleztetett le, s ez oly golyózáport öntött, hogy néhány száz lovas azonnal földre hullott lovastul együtt. Ebben a pillanatban észre lehetett venni, hogy a Pere-Lachaise magaslatáról miként jönnek le egyenruhás és polgári ruhákban levő emberek a mészárlás színterére, hogy a lóhullákat összeszedjék. Mindezt oly gyorsasággal tették, mintha az ellenség által való meglepetéstől tarthattak volna. Ezen egyetlen csata kitűnő lóhussal látta el egész Párist néhány napra. Egyébiránt az élelmi kérdés nem sok gondot ad nekünk. Ha nem nélkülözünk vaját, olajat, halat és sajtot, bátran meghívhatnók a poroszokat ebédre, hogy győződjék meg, miszerint nagyon elhibázták számításukat, midőn Párist éhség által akarták megadásra kényszeríteni.“

— Az olasz kormány előterjesztette azon törvényjavaslatot, mely szerint: a birodalom fővárosa 6 hó alatt Rómába lesz áttéve. A hivatalok részére szükséges helyiségek, kisajátítás utján szerveztetnek, erre s az átköltözés egyéb szükségére 17, millió líra van előirányozva. A terjedelmes t.javaslat szerint: a pápa személye szent és sérthetetlen, s egész Olaszországban királyi tisztelet illeti. Megtarthatja palota-őrségét; évenként 3,225,000 lírát kap, ment minden illetéktől. Birtokában marad ezután is a Vatikán St. Maria Maggiore palotája az azokhoz tartozó épületekkel, terrenunokkal, s a Castel Gondolfo

énekelték. Am szépnek, sőt elandalítóknak találják ezt a sáskák lányai is, mert elbűvölten hallgatják végig a varázshegedű hangjait, és mindig a legszebben hegedülőket választják férjeikül.

Más állatoknál nem a zene, hanem a cifra öltözés előnye bir vonzerővel a másik nemre. A páva, paradicsommadár, és a pillangók legnagyobb része fényes öltözetével győzedelmeskedik szerelmes vetélytársai elől; s minthogy ezen s mind azon fennebbi előnyök, melyekkel az állatországban a hímek bírnak, nőiknél nem találhatók fel: nyilvánvaló, mikép azokat a szerelem versenyküzdelmeiben, hosszas időn át, lassan és fáradságosan szerezték meg, s ebben kétségkívül nem csekély döntő ok volt nőiknek okos választása.

Ez érdekes következtetésnek az emberi társadalomra is ráalkalmazását találó színekben kifejezni, mélyen tisztelt hallgatóm aligha nem illetékesebbek, mint én. Az előnyök kifejlődésében itt is bizonyára ugyanazon okok munkáltak, melyek az állatországban. Az ó- és középkorban, főleg a romanticus lovagkorban, az emberi társadalomban is halálos harcok és párbajok döntötték el az araválasztást; az erősebb és ügyesebb vitte haza a menyasszonyt. Az újabb időben ellenben kedveltebbekké lettek a vetélytársak azon közvetett versenyzései, a melyek zene, játék, és ének vagy testi ügyesség, természetes szépség, vagy mesterséges felcziczomázás által vívatnak, magasra civilisált társaságainkban. Am legfontosabb és legnemesebb alakja ezeknek a lelki kiválasztás, a melyben egyik nemnek szellemi előnyei hatnak a másik nem választására elhatározólag. A mivelődés magasra nemesített embere, az által, hogy élettársnőjének kiválasztásában nemzedékről nemzedékre annak szellemi előnyei által engedte magát vezettetni, s ez előnyöket legszebb és legdrágább örökség gyanánt hagyta mindig utódaira, többet tett, mint bármi egyéb által arra, hogy azon mély különbséget megteremtse, a mely jelenleg őt a vad népektől és többi állat őseitől elválasztja.

(Folyt. köv.)

villa. Mindezen helyek, ki vannak véve az olasz törvényhatóság alól. Stb stb.

Mélt. dr. Z. Knöpfler Vilmos urnak.

Hogy a kórház ügyét nyilvánosság elé hoztam, tettem a nyilvános élet iránti érzületemből kifolyólag s magáért a közügyért. Azt gondoltam, mikor méltóságod magát a közügynek szentelte s kilépett a pályátsárra, elkészült arra, hogy — ha magán ügyeiért nem is — de minden a közügy érdekében tett lépéséért bárki, jogosan bírálat, sőt megróvás alá veheti. De csakhamar meggyőződve, hogy az ügyet nem alkotmányos szempontból veszi fel, hogy mltgodat is megmentssem az esmeretlen ellenségtől s másokat is hiába való gyanúsításaitól megkíméljek: siettem nevem tudatni. Orvosi körben nyilatkoztam — erről kollégáim is bizonyosságot tehetnek — s az egyik kollégámat kértem, miszerint adja elő az egész ügyet mltsgódnak úgy, a mint van s mondja meg, miután méltóságod számos teendővel annyira el van foglalta, hogy kórházi orvosi kötelességeinek eleget nem tehet, lépjen vissza, s bárki részére tegye is azt, én ígérem, hogy a kórház ügyét semmi körülmény között, többé előhozni nem fogom. Hanem sajnos, méltóságod izenetem nem az első szájából vette, mert sem collegám részéről fel nem teszem az elferdítést, sem méltóságodról, hogy czéljainak megfelelőleg önkényűleg ily alakban tárja a világ elébe. Különben is figyelmeztetem méltóságodat, hogy 1867-ben a kórházi állomást maga ajánlotta fel s vagy hat hónapig viseltem is, de miután semmi önálló működési kört engedni nem akart, visszaléptem. Már akkor ismertem a viszonyokat, már akkor fölléphettem volna, de nem tettem épen azért, nehogy méltóságod azzal vádolhasson, mivel most vádol. Nem hiszem, hogy valakinek joga lenne fellépésemet anyagi érdekből származtatni, s ha vágyódtam is valaha a kórházi állomásra csak onnan van, mert egy orvosnak önálló működési s vizsgálódási kör csak is a kórházban nyílik. — Méltóságod a közönségre bizza, hanem is törpe, de mindenestre törpítő megtámadásaim felett pálczáat törni, s magam sem hiszem, hogy perczig is habozzon véleményt nyilvánítani valjon ne azt tartsa-e üzérkedőnek, ki, mint csak orvos három fizetést huz, mint főorvos, szemész, s nyugalmazott beczirker orvos — a nélkül, hogy a magarávállalt kötelességeinek eleget tenne, vagy erre — kivéve az utolsó állomást — bármi czímen fel lenne jogosítva. Én hiszem: méltóságod a kórház ügyeit ezután rendbe hozza s nem lesz szükség többé felszólalni, de ha még is kényszerítettém azt megígérem, hogy nem a „Sz. Hirlap“ hasábjain teszem.

Dr. Csiki József.

VEGYES.

* Az erd. keresk. és hitelbank, tegnapra hirdetett közgyűlését megtartván: számadás vizsgáló biztosokul megválasztattak B. Apór Károly, Bálint Dénes és Schuller Dániel; póttagul: Horváth Gáspár.

* A napfogyatkozásra, mely hólnap délen fog beállani, figyelmeztetjük olvasóinkat. Déli Európában teljes lesz, nálunk, mint egy három negyede fog elhomályosodni. Kezdődik déli 12 óra 20 perczkor, tart mintegy 3 óráig.

* Ezennel szívesen figyelmeztetjük mindazon embertársainkat, bármelyik oldalhoz tartozzanak is különben, kiket kegyetlen sorsuk naplemente után az újvárosba kényszerít: jól felfegyverezve résen legyennek; mert a legkisebb figyelmetlenség is kárral jár. Arra is készen legyen mindenki, hogy ha tolvaj kell, fogjon magának; az ott járók fölött csak a jó isten őrökdi. — A mult csütörtökön este két haza utazó tanuló, csak úgy kaphatta vissza egy csomó portékáját, melyet szekerekükről a kistemplom alól levő hidnál már lepakoltak volt, hogy elég bátrak voltak a tolvajok után szaladni, s elég gyorsak egyet be is érni. Ugyanakkor egy néhány lépéssel tovább, egy a sánczba dőlő vagy döntött kétlovu szekeret találtak, melynek gazdájától, vele volt minden pénzét — 40 frtot —

ellopták, vagy rabolták, s még a csizmáját is lehúzták lábáról. A tényállás felől azért nem szerezhetünk épen biztos tudomást, mert a szerke tulajdonosa, kissé ittas állapotban volt. — Tehát: újvárosban utazók vigyázzatok!...

* Szöcs mester Vörös Lajos, ügyes és becsületes iparosra hívjuk fel a t. közönség figyelmét, ki nemcsak minden bundaneműeket béléll és prémez kitűnően, hanem amellet egybekötéséinél fogva képes bárminemű béléllés-, vagy prémbőröket Pestről a legrövidebb idő alatt s a legjutányosabb árban meghozatni. Lakása a nagyszentkirály-uteza 267. sz. Dr. Antal L. háza mellett.

* Honvéd-menházról. A Pest város közönsége által a honvéd-menház ügyében kiküldött bizottság e hó 16-án tanácskozást tartott. A pestvárosi képviselő testület az üllői uton egy telket ajánlott fel a honvéd-menház számára, de mivel azóta több részről azon nézet fejeztetett ki, hogy nem kellene menházat építeni, hanem inkább saját lakásaikban kell az 1848. és 49-ki munkaképtelen szabadságarczosokat támegetni, a pestvárosi bizottság is ezen nézethez csatlakozott, s azon véleményben van, hogy Pest városa a telek helyett annak megfelelő pénzösszeget ajánlódékozzon az említett czélra. Mielőtt azonban ezen ügyben a városi hatóság elé indokolt indítvány terjesztetnék, a bizottmány fel fogja szolítani a menház alapító bizottságát, adjon be kimutatást a támogatásra szorult honvédek számáról, hogy a város majd ehez mérhesse a megszavazandó pénzösszeget. Nagyon helyesen!

* Párisi csemege. A francia vidéki lapok a háboru rémeinek középtte sem vesztették el humorukat. Félig tréfásan, félig komolyan kiokoskodják, hogy a párisiaknak még sincs oly rossz dolguk. A „Français“ is a szakács művészetre adta magát, s bebizonyítja, hogy a kutyahús igen kellemes étel. „Ha az ebet annak módja szerint megölik, — ugymond, — lenyúzzák, páczolják s aztán közönséges mártással elkészítik, az igen kitűnő esleget szolgáltat. A hus „delicat“ és épen nem kemény, bár azt szokttk mondani: oly kemény, mint a kutyahús.“

† Sófálvi Illyés István, maga, négy fia: Károly (neje: Ballagi Józsefa), Sándor (neje: Dóza Anna), Lajos (neje: Braun Irma), Albert (neje: Gál Ilka) és három kiskorú unokája nevökben, a legmélyebb fájdalommal hozza köztudomásra, hogy szeretett neje Zsombori Amália, a hű élettárs, illetőleg gyöngéd anya, gondos nagyanya, életének 54-dik, boldog házassági 36-dik évében, folyó hó 19-kén délután, mellvízkór következtében, megszűnt az élők sorába tartozni. A sziv, melyet az új koporsó eltakar, megszűnt dobogni; de vajjon a szeretet, jóság és barátság áldásos melege, melyet anyai érzetek körüli, mely oly boldogítóan lövölte szét sugarait, elenyészett-e?! A természetben a legparányibb erő sem vesz el, csak átídomul. A boldogult szívnek erényei élni fognak hatásukban, legbecsesebb örökségét képezendik az unokáknak és késő nemzedéknek. Mi hiszünk a szívmemesség halhatatlanságában. Hült porai folyó hó 21-kén délelőtti 10 órakor fognak Székesen rendes egyházi szertartás után örök nyugalomra kísértetni. Béke fedezze a nemes porokat! Székes, 1870. december 19-kén.

A marosvásárhelyi m. kir. ítélő táblánál 1870. decz. 19. és következő napjain a következők ügyek fognak nyilvános ülésben tárgyalatni.

I. Tanács polgári ügyben.

Előadó k. t. bíró Ferencz Károly

Bogdán Juon Inceze Góra e. birtokh. i. Bereczki Zsigmond Inceze Góra e. dtto. Schuster Rudolf Kosa K. e. dtto. Hadadi András özv. Pataki Mikályné e. egy szerke ülés visszaadása v. 16 frt i. Özf. Laffer Ignácné Szabó Károly e. 30 frt i. Hidvégi Ábrahám Barcsai Gábor e. 17 frt 20 kr. Oprea Nicolaj Krug M. e. birtokh. i. Kohn Antal Retsegi Istv. és társai e. s viszont egy erdő tulajdon joga i. Szokács Mitó Sz. Dumitru e. zálogos szerződés megsemm. i. Klein Mihályné Oroszlán Mozesné e. 100 frt i. Ugyanaz. Oroszlán Mozes e. 38 frt 25 kr. Gajzágé Antal Frid Adolf e. bérlet felm. i. Hamari János hagyajéka. Boheczel Mária Hooszu Miklós és Vajda György e. igény p. Schaffberger Gusztáv alp. Fogaras város községe felp. e. 24 ft 51kr és 800 frt 50 kr. Beldea Stanilla Beldea Commann e. somm visszah. íránt Balcsa községe Galiczky K. e. sommás visszah. Tepsán

Gávilla Ábrahám Berli e. 240 frt i. Orbonás Mihály mint a Bakó Miklós hagyaték tömegének gondnoka Bojniczer Lázár és Drach Emanuel e. 205 frt i. Birle Mik. Rettegi Zs. e. 50 frt i. Folbert Márton és társai Vul'k Vaszília és társai e. felhatalmazás elismerése i. Balogh Károlina csödtömege Karosán Togyer és társai e. 700 ft erdőkár i. Szöcs Ferencz Fejérdi Anna hagy. e. a hagyatékának egy évig használatba adása i. Vásárhelyi Ráchel Nagy Eszter e. tulajdonjog. i.

Előadó k. t. bíró Gyarmathi Sámuel.

Hubert János Altzner Mihály és társai e. birtokh. i. B. Radák Ádám b. Radák Keta, Antos Jánosné és t. e. hagyaték átruházás i. Bessaraba Petru Stif Juon e. egy föld átadása i. Stodean Mária Neamtin Kiás e. somm visszah. i. Hechler József Schmidt Andras e. szerződés teljesítése és kárpótlás i. Schneider Adolf ügyvédnek Schrémet Frigyes e. 40 frt 47 kr ügyv. munka i.

Előadó k. t. bíró Lészai Lajos által.

A gyulai g. k. ogyház Vista községe e. birtokh. i. Ferenczi Ignácné gr. Bethlen Camillo és társai e. 6285 frt 42 $\frac{1}{2}$ kr i. Pater Sámuel Pater István e. földalompénz i. Ritterfeld Dávid és társai e. igény p. Csere Sámuel Dizstár Juon és t. e. 200 frt i. Balint József Máté Györgyné hagyat e. 50 frt i. Lerch Károly Laxe-tisch Ödön e. e. 11 tallér és 10 ezüst garas i. A brassói görög egyház Pap Nyikulaj e. egy kibérlett lakás íránt Brunea János Pap Miklól e. 35 frt i. Csonka Ferencz Farkas Dénes e. zárlat i. Bernáld Dénes Spirer Farkas e. visszah. i. Nagy Károlyné a kir. kinsztár és Nagy Károly e. igény perő. Roth Ferencz Waring testvérek e. 60 frt i.

Előadó k. t. bíró Dr. Endes Gábor.

Hanes Nicolae Zselmeran Kristina e. 6 db szántó föld bírói zárlata i. Both János Roth Ferencz e. 2 db szántó kiadása i. Imre Pál Imre György e. felhívási p. Jeney Károly András János e. 12 frt 16 kr megfizetése i. Gr Lázár Eszter Ferenczi Sándor e. egy telek visszadása i. Rukrigger Reginának Regius Sámuel e. 40 frt megfizetése i. Elekes Ignácón Elekes Mátyasné és érd. társai e. fekvőségek i. Hurubán Todor Munzath Todor e. 19 frt i. Sora Péter és Ferencz Hegyi Mózesné ellen egy zálogos fekvő kibocsátása i. Pap András Málinás Patálu e. 469 frt 60 kr i. Bulbuck Adeodat Gajzágó Nina e. 800 frt váltó követelés és 1000 frt v. k. i. Hári Antal gr. Lázár Eezter e. 800 frt megfizetése i.

Előadó k. t. bíró Szolga Miklós.

Pál Lőrinczné Berkovics Eszter és társa e. somm. visszahelyezés. Nagy József Kovér János e. 4 köből zab és járuléai i. Jakabos Agostoné Csudó Katának és társának Kádár F. e. egy szántó föld tulajdona i. Száva Antal és t. Konczai J. mint a Geréb Béla gyámja ellen 3500 vrt i. Kálnoki Sándor Kálnoki S.-né e. ajándékozási szerződés teljesítése i. Konrád Konrádné Bertalan Zsuzsánnának Bertalan Gábor e. egy szántó kiadása i.

Előadó k. t. pótbiro Déési Farkas.

Barátosi Szabó Antal Nemes Sándor alp. e. megye igazítás i. Eisenberger Lipót és társ. b. Bánffy Sigmund Korbuly Bogdán és társ. 22191 frt i. Gr. Haller Jánosné hagyatéka tömege Tcheis Andrá alp. e. birt. h. Balázs Rozalia Molnár Andrásné Melnár József a Már-toré e. hagystéki ingóságos kiadása i. A szász-nemzeti egyetem Siona községe e. permlítés i. Vintian Lázár Gibu Petru e. birtokháborítás i.

II. Tanács polgári ügyben.

Előadó k. t. bíró Tribusz Antal.

Gritta György Ciobán Vazul e. birtokh. i. Ugyan-
nak ugyanaz elleniért Zsurka Petru és társa Sulutin János és társa e. végrehajtás i. Akim lui Nisztor Fule-
anak George Akim Fulea hagyatéka e. vétesár hátrálék i. Mihl Juon Toporcsán George e. 288 frt i. Göldner Samu hagyatéka tömege Sz.-Régén olvasó egyelet e. 195 frt i. Harsiamu Popp László a „bailoru unite St. Juan molacului diu diosr ti diu susu cu cetatea romanitor cei more“ nevű bányaműtársulat e. birtokh. ügye. Trifán Gy. Gozmann Luka e. birt. Nuriásán Rebekának Persian Márton csödtömege e. több tárgyak birtokba visszadása i.

Előadó k. t. bíró Dózsa Dániel.

Pap József Balog Pál e. végrehajtás. Nikolai Juon Petru Gavegdea Anna s társai e. osztály megsemmisítés i. Végh Pál és János Szabó Ferenczné e. kártérítés i. Báthi Gábor Pap János e. adosság i. Groszmann Möröz Nerdies Józsefnő és társai e. szolgálati bér i. György Sigmund Filep Sándor e. 200 frt kölcsön összeg elfogadása i. Lag György és neie Nagy Jánosné e. fekvő i. Gligor Mária és társa Gligor János e. végrendelet migsemmisítése i.

Előadó k. t. bíró Pipos Péter.

Lebli Lötincz Forma György és társai e. sommás visszahelyezés i. Goldschmidt Frigyes Nuscutiu Luca és Berger J. e. igénykereset. Prostya. Flora Dana Juon hagyatéka e. 177 frt i. Klein J. Szombath Dávid e. 157 frt kárt. Wolhm9nn Gyuláné László Ferencz e. bérleti szerződés teljesítése i. Bihari Adámné Szabó Zsuzsánna Képiró Berta e. lotto nyereség kiadára i. Székely Sámuel Marchalkó Mihály e. 70 frt s jár. i. Fülöp Elekné Ferencz Erzsébeth e. fekvő i.

(Vége köv.)

Bécsi börzei árkelet.	
(1870. december 19.)	
5% metalliques	55.85
5% nemzeti kölcsön	65.25
860 államkölcsön	91.80

Bankrészvény	727.—
Hitelrészvény	245.50
London	124.50
Ezüst	122.75
Arany	5.91
" 20 frankos	9.99

Földt. ment. kötvény erd.	75.—
" " magyarh.	76.—
" " horvát-slavon	83.70

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:
Horváth Gáspár.

HIRDETMÉNYEK.

(109)

ÉLET-ITAL,

kitűnő háziszor

váltó- és mocsárláz, bél- és gyomorgörcs epeinger, hányás, tengeri betegség, vizeletszorulás, álmatlanság stb. ellen.

Ára egy nagy üvegnek 65 kr. kisebb 50 kr.

SÓSBORSZESZ

mint háziszor

Mr. William Lee utasítása szerint. Gyors hatást eszközöl; Rheuma, csúsz, szaggatás, fagyás, fog-, fej- és fül-fájdalmak szemgyulladás, rákfekély, bénulások stb. stb. ellen; sőt fogtisztítószerül is igen ajánlható mennyiben a fogak fényét elősegíti a foghúst, és a száj tiszta szagtalan ízt nyer a szesz elpárolgása után.

Ára egy nagy üvegnek 80 kr., kisebb 40 kr.

Használati utasítás magyar vagy német nyelven, jelentékeny orvosi s egyéb elismerő bizonyítványokkal valamint bizományosaink névsorával minden üveghez mellékeltek.

WERTHER és BRÁZAY,

Gyári iroda és központi főraktár: Pest, országút 26-ik szám

K a p h a t ó:

M.-Vásárhelytt: Bucher Miksánál.
Kolozsvártt: Karváz Józsefnél.
" Wolff Jánosnál.
B.-Hunyadon: Dietrich Sám.
Déván; Issekutz M.
Tordán: Amberboy J. és fia.
" Wolff G. és fia.
M.-Ujvártt: Szentpétery J.
N.-Enyeden: Winkler Jánosnál.
" Vásárhelyi K.
" Horváth F.
" Cirner J.

Brassóban: Gmeiner J. G.
Déésen: Krémer Samu.
Hátszegen: Karácsony F.
Tövisen: Lukács Jós.
Verespatakon: Stankai F.
" Moldován L.
Sz.-Udvarhelytt: Solymossy J.
N.-Szébenben: Bugarszky Conet.
" Thalmayer J.
N.-Váradon: Bertsinszky J.
" Sipka Pál.
Szász-Régenben: Neumann K.

(106)

Karácsoni és ujévi ajándokok

dús választékban és valóban leszálított árlan találhatók

Richtzeit Testvéreknél

Maros-Vásárhelytt és Szász-Régenben.

Hölgyek számára:

egy egész köntösnek való felszór kelme . 2 frt.
egy " " gyapju " . 4 " "
egy " " legujabb " . 5 és 6 " "
egy szines selyem köntösnek való " . 20 " és felyebb
egy fekete " " " . 32 " "
egy nagy téli kendő gyapjuból. . 4 " " továbbá
bujkák, capichonok, fehér- és szines-szoknyák, fehér sima és urkolt len-, valamint
szines Duxi és flanell ingek, derékrealók (Corsetts) és vállak (Mieder), továbbá
himzett készletek, bőr- brünnell- prêmes- ugyszintén reggeli-czipők, chignons és
más hajékek, kesztyük sab.

Urak számára:

fekete és szines ruha kelmék, plaidkendők, különös jószágú vízhatlan lábbelik, Chif-
fon-rumburgi vászon- és szines ingek, nemkülönb Duxi-Merinos- és Vattmoll-
ingek, Castor nadrágok és harisnyák, selyem valamint len-zsebkendők, különb-
féle nyakkötők, selyem Zanella és Alpacca esőernyők, szarvasbőr és posztó-kesz-
tyük sat.

(108)

1—2

Wittich József

könyv- papir- és szépmű keres-
kedésében

minden politikai és szépirodalmi
lapra megrendelések pontosan esz-
közlötnek, mi a tisztelt olvasó
közönségnek a közelgő ujév beál-
tával becses figyelmébe
ajánlatik.

(110)

1—3

Alólirt ajánlja mostan érkezett gyuta-
lan és tiszta valódi

Amerikai és honi petroleumát,

nem különben mindennemű petroleum
glámpákat, jutányos ár és pontos kiszol-
gáltatás mellett.

Bucher Miksa.

(100)

Hirdetmény.

Az üzlet pangása miatt,
hogy pénzforgalmat lássak
kivánok a t. cz. közönség-
nek, leszálított vétel-ár sze-
rint, üzleti czikkeimből szol-
gálni, de csak is december
hó végéig.

tisztelettel

Tucsek István.

Raktárom Maros-Vásárhelytt, nagy
Görög-ház 1080. sz.

(102)

3—24

Stájer-fűnedv.

(Steierische-Kräutersaft.)

Ezen általános elismert, több hi-
res orvosok által megvizsgált és ki-
tűnőnek talált szer, **köhögés- re-
kedtség és mellfájás ellen** főkép
pedig **tüdőbetegeknek** ajánlható
1 üveg Stájer-fűnedv 87 kr. o. é.

Egyedüli raktár Maros-Vásárhelytt
Fogarasi J. D. üzletében.